

GRŠKI GLAGOLI:

Grški glagol se deli na dve konjugaciji, **tematno** in **atematno**. V tematno konjugacijo spada največ glagolov. Ti imajo pri spreganju med osnovo in končnico tematni oziroma vezni vokal. Glagoli iz atematne konjugacije so redkejši, pri spreganju pa med osnovo in končnico nimajo veznega vokala.

GLAGOLSKE OSEBE IN ŠTEVILO:

Grški glagol ima tako kot slovenski tri osebe in tri števila (sicer je imela dvojina v klasični dobi samo oblike za drugo in tretjo osebo; uporabljali pa so jo zelo redko).

GLAGOLSKI NAČINI:

(Drugače kot slovensčina ima grščina tri glagolske načine.)

- **AKTIV** - osebek opravlja glagolsko dejanje. - Λύω τὸν ἔπιτον.
- **MEDIJ** - Osebek opravlja glagolsko dejanje zase ali na sebi. Veliko glagolov medialnega pomena se ujema s slovenskimi povratnimi glagoli. - Λύομαι τὸν ἔπιτον.
- **PASIV** - Osebek je predmet glagolskega dejanja. - Ο ἔπιπος ὑπὸ τοῦ δούλου λύεται.

(Vršilec dejanja v pasivnem stavku izvršuje dejanje. Običajno ga izrazimo s predlogom **ὑπὸ** z genetivom.)

PRIKAZ GLAGOLOV V SLOVARJU:

Grški glagol je v slovarju prikazan v prvi osebi indikativa prezenta: λύω = umivam. Lahko pa tudi z mediopasivno končnico -ομαι, če nima aktivnih oblik. Takim lagolom se reče **deponentniki**.

SPREGATEV (tematnih) GLAGOLOV NA -ω v indikativu prezenta:

	AKTIV		MEDIOPASIV	
	SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
1. OSEBA	λέγ-ω	λέγ-ο-μεν	λέγ-ομαι	λεγ-ό-μεθα
2. OSEBA	λέγ-εις	λέγ-ε-τε	λέγ-ει / η	λέγ-ε-σθε
3. OSEBA	λέγ-ει	λέγ-ουσι(ν)	λέγ-ε-ται	λέγ-ο-νται

•Naglas pri glagolih teži čim bolj proti začetku (kolikor to dopuščajo to splošna naglasna pravila).

GLAGOL BITI - εἰμί:

Ta glagol v indikativu prezenta nima naglasov (razen oblika za drugo osebo singularja; je torej **enklitika** (beseda brez naglasa). Glagol εἰμί sodi v **atematno spregatev**, ker med osnovo in končnico ni veznega vokala.

	SINGULAR	PLURAL
1. OSEBA	εἰμί	ἐσμέν
2. OSEBA	εἶ	ἐστέ
3. OSEBA	ἐστί(ν)	εἰσίν

UJEMANJE POVEDKA IN OSEBKA:

- Povedek se **ujema** z osebkom v osebi in številu: Ό δοῦλος λύει τὸν ὄππον (*Suženj umiva konja*).
- Kadar je osebek v srednjem spolu množine, je glagol kljub temu v ednini. To slovnično značilnost grškega jezika imenujemo **kolektivni singular**: Τὰ ζῶα τρέχει (*Zivali tečejo*).

SKRČENI GLAGOLI:

Nekaterim glagolom se osnova končuje na vokal. V določenem obdobju je v atiskem narečju veljal zakon, da se končni vokal osnove (**ε**, **α**, **ο**) zlije s tematnim vokalom. Dobimo skrčene glagole.

Skrčeni glagoli na -εω:

- Dolg vokal "poje" ε v osnovi.
- Če je tematni vokal ε, je rezultat krčenja ει.
- Če je tematni vokal ο, je rezultat krčenja ου.

	AKTIV	
	SINGULAR	PLURAL
1. OSEBA	ποιέ -ω > <u>ποιῶ</u>	ποιέ -ο-μεν > <u>ποιοῦμεν</u>
2. OSEBA	ποιέ -εις > <u>ποιεῖς</u>	ποιέ ε-τε > <u>ποιεῖτε</u>
3. OSEBA	ποιέ -ει > <u>ποιεῖ</u>	ποιέ -ουσι(ν) > <u>ποιοῦσι(ν)</u>

• Naglas po krčenju ostane na mestu, kjer je bil pred njim. Za vrsto naglasa veljajo splošna naglasna pravila.

	MEDIOPASIV	
	SINGULAR	PLURAL
1. OSEBA	ποιέ -ομαι > <u>ποιοῦμαι</u>	ποιε -ό-μεθα > <u>ποιοῦμεθα</u>
2. OSEBA	ποιέ -ει / ή > <u>ποιεῖ / ποιῆ</u>	ποιέ -ε-σθε > <u>ποιεῖσθε</u>
3. OSEBA	ποιέ -ε-ται > <u>ποιεῖται</u>	ποιέ -ο-νται > <u>-ποιοῦνται</u>

Skrčeni glagoli na -αω:

- Če je tematni vokal ε, je rezultat krčenja dolgi α.
- α + ει / ή > α
- Če α sledi ο, ου ali ω, je rezultat krčenja ω.

	AKTIV	
	SINGULAR	PLURAL
1. OSEBA	νικά -ω > <u>νικῶ</u>	νικά -ο-μεν > <u>νικῶμεν</u>
2. OSEBA	νικά -εις > <u>νικᾶς</u>	νικά -ε-τε > <u>νικᾶτε</u>
3. OSEBA	νικά -ει > <u>νικᾶ</u>	νικά -ουσι(ν) > <u>νικῶσι(ν)</u>

	AKTIV	
	SINGULAR	PLURAL
1. OSEBA	νικά -ομαι > <u>νικῶμαι</u>	νικ -ό-μεθα > <u>νικῶμεθα</u>
2. OSEBA	νικά -ει / ή > <u>νικᾶ</u>	νικά -ε-σθε > <u>νικᾶσθε</u>
3. OSEBA	νικά -ε-ται > <u>-νικᾶται</u>	νικά -ο-νται > <u>νικῶνται</u>

Snov za predmet grščine